

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr XXI/119/2009

Rady Gminy Łaziska

z dnia 27 marca 2009 r.

Centrum Szkoleń Europejskich

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Marzec 2009

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Charakterystyka miejscowości Łaziska.....	4
1.1 Położenie miejscowości.....	4
1.2 Przynależność administracyjna.....	4
1.3 Powierzchnia.....	4
1.4 Liczba ludności	5
1.5 Historia miejscowości.....	5
1.6 Określenie przestrzennej struktury miejscowości	8
II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości	10
2.1 Zasoby przyrodnicze.....	10
2.2 Dziedzictwo kulturowe.....	10
2.3 Obiekty i tereny.....	10
2.4 Infrastruktura społeczna.....	11
2.5 Infrastruktura techniczna.....	12
2.6 Gospodarka i rolnictwo	13
2.7 Kapitał społeczny i ludzki.....	15
III. Konsultacje społeczne.....	16
IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Łaziska.....	17
V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2009-2016.....	20
5.1 Opis planowanych zadań i przedsięwzięć do realizacji	20
5.2 Szacunkowy kosztorys planowanych zadań i przedsięwzięć.....	24
5.3 Harmonogram realizacji.....	25

Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości Łaziska jest dokumentem, który daje możliwość rozwoju wsi i wykorzystania wszystkich jej walorów. Dokument ten jest jednym z najważniejszych elementów rozwoju i odnowy wsi, oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości jest niezbędnym warunkiem przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013” działanie „Odnowa i rozwój wsi”. Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców oraz promowanie obszarów wiejskich.

Plan Odnowy Miejscowości Łaziska jest dokumentem strategicznym i ma na celu wytyczenie kierunków rozwoju miejscowości, dlatego też powstawał przy szerokim udziale mieszkańców tej miejscowości. Na spotkaniach konsultacyjnych z mieszkańcami określone zostały cele rozwojowe miejscowości i planowane do realizacji przedsięwzięcia.

Plan Odnowy Miejscowości Łaziska wpisuje się w Strategię Zrównoważonego Rozwoju Gminy Łaziska oraz jest zgodny z innymi dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym.

Niniejszy plan jest planem otwartym, w związku z tym może być modyfikowany, w zależności od potrzeb lokalnej społeczności, uwarunkowań gospodarczych i finansowych.

Plan Odnowy Miejscowości Łaziska poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności całej miejscowości.

I. Charakterystyka miejscowości Łaziska

1.1 Położenie miejscowości

Miejscowość Łaziska położona jest we wschodniej części gminy Łaziska. Jest jednym z 25 sołectw wyodrębnionych w podziale administracyjnym gminy. Miejscowość Łaziska położona jest w południowej części mezoregionu - Kotlina Chodelska.

Łaziska sąsiadują z następującymi miejscowościami:

- od północy - Głodno
- od wschodu - Niezdów
- od południa – Kolonia Łaziska
- od zachodu - Janiszów

Wieś Łaziska położona jest 7 km na zachód od Opola Lubelskiego na skrzyżowaniu dróg- lokalną drogą Zagłoba - Łaziska - Kluczkowice z biegnącym równoleżnikowo traktem łączącym Opole Lubelskie i dalej na południe z Józefowem nad Wisłą.

1.2 Przynależność administracyjna

Łaziska

Gmina: Łaziska

Powiat: Opolski

Województwo: lubelskie

1.3 Powierzchnia

Łaziska zajmują powierzchnię 1209,63 ha co stanowi około 11 % powierzchni gminy. Na powierzchni miejscowości składają się:

- grunty orne - 393,04 ha
- sady - 7,05 ha

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

- łąki - 111,85 ha
- pastwiska - 7,15 ha
- lasy i grunty leśne - 631,65 ha
- zabudowania na użytkach rolnych – 29,09 ha
- pozostałe grunty – 29,80 ha

1.4 Liczba ludności

Liczba mieszkańców miejscowości Łaziska wynosi 523 osób. Struktura wiekowa została przedstawiona w poniższej tabeli.

Tabela nr 1. Struktura wiekowa ludności

Liczba ludności ogółem, w tym:	523
kobiety	266
mężczyźni	257
Ludność w wieku 0-17 lat	109
Ludność w wieku 18-59 lat	314
Ludność w wieku 60 lat i więcej	100

Źródło: Urząd Gminy w Łaziskach

Z danych przedstawionych powyżej wynika, iż ponad połowę ludności stanowi ludność w wieku produkcyjnym, 314 osób jest w wieku poprodukcyjnym, 109 osób jest w wieku do 17 roku życia. W ogólnej liczbie ludności dominują kobiety. Przeważająca liczba ludności w wieku produkcyjnym oznacza, iż są to osoby pracujące i wkraczające po raz pierwszy na rynek pracy. Ważne jest, zatem zwiększenie szans młodzieży wiejskiej na zdobywanie wykształcenia, adekwatnego do potrzeb rynku pracy.

1.5 Historia miejscowości

Pierwsze wzmianki o Łaziskach znajdują się w dziele J. Długosza w dziele „Liber Beneficiorum”, jednak ślady osadnictwa wyprzedzają przekaz źródłowy. W latach 90-tych XIX w. odkryto na terenie Łazisk cmentarzysko ciałopalne pochodzące prawdopodobnie z okresu

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

wczesnego średniowiecza. Odkrycia dokonał W. Olechnowicz, krajoznawca i entuzjasta archeologii. Cmentarzysko składało się z czterech kurhanów, z których jeden został przekopany przez Olechnowicza. Nie zostało ono jednak przebadane, a obecnie trudno je zlokalizować.

Łaziska w okresie wczesnego średniowiecza leżały prawdopodobnie na szlaku handlowym prowadzącym z północnego zachodu przez Radom – Skaryszew – Iłżę – Solec – Kamień -Opole i dalej na wschód, co wpłynęło zapewne na rozwój osadnictwa na terenie Łazisk.

W źródłach XV-wiecznych znajdują się informacje o pierwszym właścicielu Łazisk, którym był Stanisław Chobrzeński. Łaziska w posiadaniu rodziny Chobrzeńskich pozostawały do XVII w.

W 1604 roku zostają jednak podzielone i przechodzą kolejno we władanie Słupeckich, Butlerów, Dunin-Borkowskich, Tarłów, Lubomirskich, Rzewuskich, Potkańskich.

W 1787 r. Łaziska zamieszkiwało 135 osób, wszyscy wyznania katolickiego.

W 1847 roku Łaziska zakupił Kazimierz Wydrychiewicz, który wraz z synem Kacprem przyczynił się do zagospodarowania i rozwoju klucza łaziskiego, wchodzącego odtąd w skład dóbr opolskich. Największy rozwój Łazisk następuje jednak od momentu nabycia tych dóbr przez ród Kleniewskich (1871). Właścicielem Łazisk w wyniku porozumień rodzinnych został Jan Kleniewski. Jan Kleniewski oddany mu majątek znacznie pomnożył, przeprowadzając w nim szereg reform. Przystawił profil ekstensywnej produkcji zbożowej na intensywną, pracochłonną uprawę roślin przemysłowych – burak cukrowy i chmiel. Na obszarze ponad 100 morgów zaprowadził uprawę chmielu, największą w Królestwie Polskim, a buraków cukrowych na obszarze kilkuset morgów. Rośliny te do dziś uprawiane są przez indywidualnych rolników w Łaziskach. W 1883 r. współuczestniczył w założeniu cukrowni w Opolu Lubelskim, a w 1893 wybudował własną w majątku Wrzelów, którą nazwał od herbu Kleniewskich „Zagłobą”. Rozbudowywał i unowocześniał zakłady rolniczo-przemysłowe. Prawdopodobnie to on zbudował gorzelnię w Łaziskach.

Początkową rabunkową eksploatację lasów zastąpił racjonalną eksploatacją drewna, przerabiając je na miejscu w tartakach, fabrykach mebli i gontów oraz terpentyniarni. Na początku XX w. zbudowany został tartak przy drodze z Łazisk do Kluczkowic.

Jego staraniom Opolszczyzna otrzymała podczas I wojny światowej linię kolejki wąskotorowej, której odnoga biegła z Opolą przez Łaziska do Kamienia nad Wisłą, a rozebrana została w latach 60-tych.

Według Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego dobra Łaziska pod koniec XIX w. składały się z folwarków: „Łaziska i Średnie, wsi Łaziska i Koszarów”.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Kleniewscy z Kluczkowic mieli dwóch synów - Przemysława i Witolda oraz córkę Halinę. Podzielili majątek i każde z dzieci otrzymało po 3 folwarki. W 1907 r. Witold otrzymał Wilków, Szczekarów i Wrzelów (plus folwarki niepodzielne: Zagłoba, Brzozowa, Dratów, Wrzelów Nieczecz i Gniazdków). W 1907 r. Halina otrzymała Łaziska, Łaziska Średnie i 1/3 część Sochy (pozostałą 2/3 zakupiła wraz z mężem Witoldem Marianem Iłakowiczem w 1923 r. od braci Witolda i Przemysława). W 1915 r. Przemysław otrzymał Kluczkowice, Góry Kluczkowskie i Kręciszówkę. Podobnie jak Kleniewscy, Iłakowiczowie opowiadali się za uprzemysłowieniem folwarków, dlatego też w latach 20-tych przeprowadzili modernizację szeregu budynków gospodarczych i wybudowali nowe. Na folwarku Łaziska zbudowane zostały nowe chlewy, przebudowane suszarnie chmielu i spichlerz. W latach 1924-1926 przebudowany został zespół budynków gospodarczych: gorzelnia z rektyfikacją, młyn, olejarnia i magazyn zbożowy. Przy budowie i wyposażeniu gorzelnii oraz rafinerii spirytusu duży udział miała czeska firma „Skoda”. Wybudowano wówczas również magazyn spirytusu, tartak i budynek straży pożarnej.

W latach 30-tych Łaziska Średnie oddane zostały w dzierżawę Adamowi Iłakowiczowi - jednemu z synów Haliny i Witolda Iłakowiczów. Adam Iłakowicz adaptował budynek starej gorzelnii na cele mieszkalne, w którym mieszkała do 1940 roku. Budynek ten rozebrano w II połowie lat 60-tych.

Według danych z 1921 r. we wsi Łaziska mieszkało 298 osób, na folwarku Łaziska 377 osób, na folwarku Socha 94 osoby.

W 1928 roku rozparcelowano część folwarku Socha i w ten sposób powstała Kolonia Socha. Około roku 1930 część Sochy, w której znajdował się tartak, odkupił inżynier Stefan Skoczyński. Przebudował on tartak na dom mieszkalny. Na kilka lat przed wybuchem II wojny światowej odkupił tę część Antoni Marszycki. W latach 1934-1939 Halina i Witold Iłakowiczowie rozparcelowali część majątku położoną na wschód od Sochy, gdzie powstała Kolonia Łaziska.

Po wkroczeniu Niemców w 1939 r. do Łazisk ludność i zabudowa nie uległy wyniszczeniu. W 1941 r. Niemcy zajęli dwór, w którym stacjonowali do 1944 roku. Podczas okupacji operujące w tym rejonie oddziały partyzanckie, szczególnie GL i AL. „Armaty”, „Przepiórki” i „Bolka” dokonały kilku akcji przeciwko stacjonującemu w majątku garnizonowi niemieckiemu. Po wkroczeniu Rosjan do Łazisk, w dworze urządzono szpital dla rannych Rosjan. Częściowemu spaleniu uległa środkowa część wsi Łaziska, lecz dwór i zabudowa folwarku pozostały nienaruszone.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Mocą dekretu PKWN z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej Dobra Ziemskie Łaziska A i B przeszły na własność Skarbu Państwa. W 1946 r. dokonano parcelacji gruntów, działki otrzymało 218 osób.

W miejscowym dworze zlokalizowano siedzibę urzędów państwowych, oddział banku i sklepy. Zdaniem miejscowej ludności dwór uległ podpaleniu na początku lat 50-tych, celem zatuszowania wykroczeń finansowych.

Wieś zelektryfikowano w 1950 roku. W 1956 r. w miejscu starych krzyży Jan Jackowski zbudował murowane kapliczki (w czterech miejscach wsi). W końcu lat 60-tych i na początku 70-tych rozbudowano bazę usługowo - handlową Łazisk. Wzniesiono wówczas małe „centrum handlowe” z piekarnią i restauracją lokując wszystkie zabudowania na terenie majątku Łaziska.

Historia nazwy wsi:

- 1486 - Łazyska
- 1496 - Łazyszka
- 1529 - Lasiska, Łazyska
- 1531 - Łaziska
- 1565 - Łaziska
- 1787 - Łazyka
- 1808 - Łazisk
- 1839 - Łaziska

1.6 Określenie przestrzennej struktury miejscowości

Układ wsi Łaziska przypomina typ wsi łanowej zwany łańcuchówką. Wieś łanowa posiada siedlisko związane z arealem upraw. Domy umieszczone są niezbyt gęsto, w równych odstępach i ciągną się w jednym kierunku całej długości gruntów wsi. Prostopadle do drogi stanowiącej oś, odchodzą równej szerokości pasy gruntów podzielone polnymi drogami. Na początku każdego pasa gruntów, przy drodze, stoją zabudowania właściciela działki. W Łaziskach przeważa zabudowa zagrodowa niska.

Wieś Łaziska jest siedzibą gminy. W obrębie centrum wsi znajduje się: Urząd Gminy, Gminne Centrum Informacji, Gminna Biblioteka i Dom Kultury, Gimnazjum Publiczne, Ochotnicza Straż Pożarna, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Bank Spółdzielczy, Poczta Polska, sklepy spożywcze i wielobranżowe.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Fot nr1,2: Panorama Łazisk

Źródło: Zasoby internetowe

II. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

2.1 Zasoby przyrodnicze

Wyróżniającym walorem przyrodniczym Łazisk są lasy, które stanowią ponad 50% powierzchni wsi. Są to lasy należące do właścicieli prywatnych, jak i lasy państwowe. Lasy zajmują północną część wsi. Lasy bogate są w zasoby runa leśnego. W Łaziskach przeważają siedliska borów i borów mieszanych. Gatunkiem najbardziej powszechnym jest sosna pospolita, występuje także brzoza brodawkowata, dąb szypułkowy, w niewielkich ilościach świerk pospolity. Ponadto spotkać można szczególnie na bardziej żyznych fragmentach lasu inne drzewa, np. grab pospolity, wiąz szypułkowy, klon pospolity, klon jawor, topole: osikę i białą, robinie akacjową, modrzewia europejskiego.

Wiele ciekawych gatunków roślin rośnie poza lasami i łąkami. Dość pospolite są drzewa: jesiony pospolity i amerykański, rosnące najczęściej wzdłuż dróg. Mniej pospolite to: daglezie (jedlice) zielone rosnące na terenie byłego SKR-u w Łaziskach, a będące pozostałością po dawnym parku dworskim oraz glediczya (igliczna) trójcierniowa, która rosła w okolicy tzw. folwarku Łaziska.

2.2 Dziedzictwo kulturowe

Ciekawostką w Łaziskach jest zespół czterech identycznych kapliczek znajdujących się w różnych miejscach wsi. Postawione zostały w 1956 roku przez Jana Jackowskiego w miejscu starych krzyży. Wspólnym dla nich motywem jest napis *„Od Powietrza, Głodu, Ognia i Wojny Wybaw Nas Panie 1956 r.”*

W odległości około 100 m od drogi prowadzącej do Janiszowa stoi kapliczka z figurą NMP z 1920 roku. Na postumencie widnieje napis *„Królowo Narodu Polskiego módl się za nami 1920r.”*

2.3 Obiekty i tereny

Łaziska są miejscowością gminną. Centrum Łazisk stanowi urząd gminy i skupione w pobliżu placówki publiczne i handlowo-usługowe. Miejscowość nie posiada wspólnego rynku, placu, ani parku.

2.4 Infrastruktura społeczna

Jedyną instytucją kulturalną w Łaziskach jest Gminna Biblioteka i Dom Kultury w Łaziskach utworzona w 1998 roku. Jest jedyną instytucją kulturalną na terenie gminy. W wyniku rozszerzenia działalności biblioteki publicznej o działalność kulturalną powstał ośrodek na wysokim poziomie. Biblioteka posiada bogaty księgozbiór oraz kilkanaście tytułów czasopism. Biblioteka prowadzi w terenie trzy filie biblioteczne: w Kamieniu, w Braciejowicach i w Kępie Piotrawińskiej. Pełnią one funkcję bibliotek publicznych i szkolnych. Dom Kultury posiada bogatą ofertę kulturalną. Rozszerzenie działalności biblioteki zainicjowało utworzeniem kół zainteresowań dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Od początku istnienia ośrodka działa:

- kółko plastyczne „Graffiti”,
- kółko wokalne „Niewielka Grupa”,
- kółko taneczne „Trzy Czwarte”,
- Teatryk „Składak”
- zespół folklorystyczny „Powiśle”.

Problemem zgłaszanym przez mieszkańców jest przestarzała baza komputerowa oraz niewystarczające wyposażenie w GBiDK. Budynek jest także w złym stanie technicznym, wymaga remontu zarówno z zewnątrz, jak i wewnątrz. Konieczna jest wymiana dziurawego pokrycia dachowego, wymiana przestarzałej i nieekonomicznej instalacji centralnego ogrzewania oraz instalacji związanej z kanalizacją. Remont biblioteki oraz jej doposażenie pozwoliłyby na pełniejsze zaspakajanie potrzeb kulturalnych mieszkańców poprzez realizację bogatej oferty kulturalnej i edukacyjnej oferowanej przez bibliotekę oraz na podniesienie standardu świadczonych przez nią usług kulturalnych. Poprawy wymaga też teren wokół obiektu.

W centrum Łazisk znajduje się budynek, w którym mieści się jedyne na terenie gminy Publiczne Gimnazjum. W roku szkolnym 2008/2009 do szkoły uczęszcza 220 dzieci. Szkoła zatrudnia 20 nauczycieli. Przy gimnazjum znajduje się hala sportowa i boisko.

Przy Urzędzie Gminy znajduje się Gminne Centrum Informacji. Wyposażone jest w 10 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu oraz w sprzęt biurowy. Istnieje możliwość korzystania z kserokopiarki, drukarki i faksu. GCI służy pomocą w wyszukiwaniu informacji oraz oferuje pomoc w załatwieniu wszelkich spraw i formalności. W sąsiedztwie Urzędu Gminy znajduje się również Poczta Polska oraz Bank Spółdzielczy. Obie instytucje obsługują cały teren gminy. W Łaziskach znajduje się także Posterunek Policji.

Przy drodze biegnącej w kierunku Niedźwiady Dużej znajduje się budynek, w którym usługi lekarskie świadczy Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Eskulap”. Prowadzona jest jedna prywatna praktyka stomatologiczna.

W Łaziskach działa Ośrodek Pomocy Społecznej, który swoim zasięgiem obejmuje teren całej gminy. W jednostce zatrudnionych jest 10 osób. Celem ośrodka jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Na dzień 01.03.2009 r. 17 osób jest objętych opieką społeczną. Najczęstszą przyczyną korzystania z pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność i choroba. Ośrodek oferuje zarówno pomoc finansową jak i rzeczową. Finansuje posiłki dla dzieci w szkołach.

W Łaziskach istnieje jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Jednostka włączona jest do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Budynek remizy jest w niezadowalającym stanie i wymaga remontu.

2.5 Infrastruktura techniczna

Miejscowość Łaziska posiada zadawalającą dostępność komunikacyjną. Przez teren miejscowości biegnie droga wojewódzka nr 747 o długości 2,1 km, droga powiatowa o długości 3 km i drogi gminne o długości 4,2 km. Drogi umożliwiają mieszkańcom dogodnie połączenie z pobliskimi ośrodkami miejskimi. Drogi w Łaziskach są w złym stanie technicznym.

W miejscowości znajdują się dwa przystanki autobusowe. Rowy odwadniające o łącznej długości ok. 3,3 km znajdują się tylko przy drodze wojewódzkiej i powiatowej. Oświetlenie uliczne zapewnia 31 punktów oświetleniowych. Chodnik w Łaziskach znajduje się przy drodze wojewódzkiej (600 m) i przy drodze powiatowej (300 m). Miejscowość jest wyposażona w infrastrukturę telekomunikacyjną. Wszystkie telefonie komórkowe mają zadawalający zasięg. Publiczny dostęp do telefonu umożliwiają dwie budki telefoniczne. Dostęp do Internetu odbywa się poprzez TP S.A. oraz drogą radiową. W Łaziskach istnieje możliwość korzystania z publicznego miejsca dostępu do Internetu, jakim jest Gminna Biblioteka i Dom Kultury oraz Gminne Centrum Informacji. Łącznie obie placówki dysponują 12 stanowiskami komputerowymi.

Łaziska nie posiadają sieci gazowej oraz nie są skanalizowane. Miejscowość jest zwodociągowana (długość wodociągu wynosi 5,1 km, 114 przyłączy). Miejscowość jest w całości zelektryfikowana. Na terenie miejscowości nie ma alternatywnych źródeł energii.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Problemem zgłaszanym przez mieszkańców jest niewystarczająca ilość chodników dla pieszych przy drogach.

2.6 Gospodarka i rolnictwo

W prowadzonej przez Wójta Gminy Łaziska ewidencji działalności gospodarczej w miejscowości Łaziska zarejestrowanych jest 7 podmiotów gospodarczych. Są to firmy usługowo-handlowe, takie jak: usługi budowlane, transportowe, usługi związane z wyrębem drewna, sprzedaż części do maszyn rolniczych, sklep spożywczy.

Na lokalnym rynku rozwija się przetwórstwo rolno-spożywcze. Na terenie dawnego folwarku działa prywatny zakład zajmujący się przetwórstwem owoców i warzyw.

Nie funkcjonują żadne podmioty świadczące usługi w zakresie turystyki i agroturystyki.

Łaziska to wieś typowo rolnicza. Podstawą utrzymania większości mieszkańców jest rolnictwo. Wśród upraw dominują tu uprawy sadownicze, takie jak sady jabłoniowe i wiśniowe. Uprawia się tradycyjne uprawy zbożowe oraz warzywa: cebula, bób, ziemianki, kapusta, szparagi. Wśród hodowli występuje hodowla owiec i hodowla koni w niewielkiej ilości.

Tabela nr 3. Struktura gruntów w Łaziskach

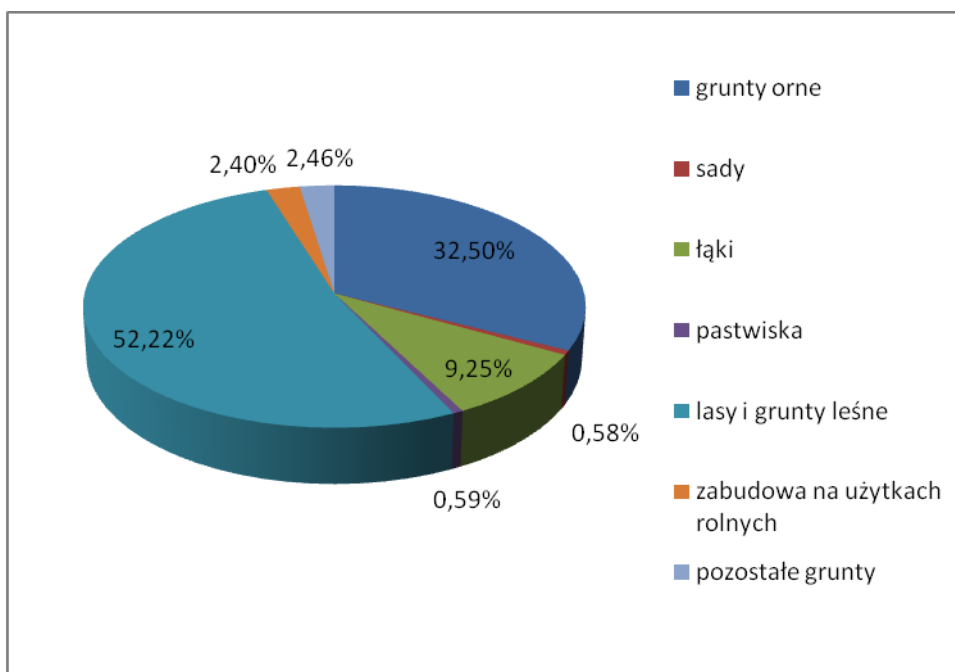
Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
Użytki rolne ogółem:	519,08
grunty klasy I	-
grunty klasy II	-
grunty klasy IIIa	15,96
grunty klasy IIIb	169,64
grunty klasy IVa	113,31
grunty klasy IVb	50,12
grunty klasy V	23,75
grunty klasy VI	20,25
sady	7,05
łąki	111,85
pastwiska	7,15
lasy i grunty leśne	631,65
zabudowa na użytkach rolnych	29,09
pozostałe grunty i nieużytki	29,80

Źródło: Urząd Gminy w Łaziskach

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

W Łaziskach przeważają grunty klasy IIIb oraz IVa. Lasy zajmują ponad 50% powierzchni miejscowości, grunty orne zajmują 32,5% powierzchni, łąki - 9,25%, sady - 0,58%, pastwiska - 0,59%.

Wykres nr 1. Struktura gruntów w Łaziskach

Źródło: Dane Urzędu Gminy w Łaziskach

Tabela nr 4. Struktura gospodarstw rolnych

Wielkość gospodarstwa	Liczba gospodarstw
1-2 ha	43
2-5 ha	58
5-7 ha	19
7-10 ha	12
10-15 ha	4
15 i więcej ha	1
Liczba gospodarstw ogółem	137

Źródło: Urząd Gminy w Łaziskach

W Łaziskach znajduje się 137 gospodarstw rolnych. Wśród gospodarstw przeważają gospodarstwa w przedziale od 2 do 5 ha, co świadczy o rozdrobnieniu rolnictwa w Łaziskach. Występuje tylko jedno gospodarstwo powyżej 15 ha.

2.7 Kapitał społeczny i ludzki

W Łaziskach działa Ochotnicza Straż Pożarna. Członkowie OSP aktywnie uczestniczą w organizacji gminnych zawodów strażackich oraz służą pomocą przy organizacji okolicznościowych imprez na terenie gminy. Ochotnicza Straż Pożarna liczy 24 członków.

W Łaziskach do niedawna kultywowana była tradycja haftu, zajmowały się nią cztery osoby było to głównie tkanie chodników.

Aktywnie działa Koło Łowieckie z Opolu Lubelskiego grupa Łaziska.

Mieszkańcy korzystają z usług oferowanych przez Gminną Bibliotekę i Dom Kultury w Łaziskach. Placówka ta jest miejscem spotkań dzieci i młodzieży chcących spędzić wolny czas podczas praktycznych zajęć. Tutaj odbywają się zajęcia plastyczne, wokalne, spotkania z piosenką ludową, plenery malarskie.

Środowisko lokalne w dużej mierze będzie zależało od rozwoju dzieci i młodzieży, gdyż one stanowią ważną część społeczności lokalnej

W Gminnej Bibliotece i Domu Kultury działają zespoły i kółka zainteresowań.

Zespół „Niewielka Grupa” istnieje od 1997 roku, wykonuje własne aranżacje znanych przebojów, a także wykonuje utwory dziecięce i młodzieżowe często zaopatrzone we własne teksty. Działalność zespołu prezentowana jest na festynach i przeglądach, gdzie zdobywa nagrody i wyróżnienia.

Również od 1997 roku istnieje zespół folklorystyczny „Powiśle”. Zespół początkowo działał przy filii bibliotecznej w Braciejowicach, a od 1998 roku w GBiDK w Łaziskach. Idea utworzenia grupy pielęgnującej regionalną tradycję wyszła od ówczesnego Zarządu Gminy Łaziska. Repertuar zespołu stanowią stare piosenki ludowe oraz popularne utwory zaopatrzone we własne teksty opisujące regionalne wydarzenia. Zespół występuje na wszystkich gminnych i okolicznych imprezach kulturalnych.

Zespół taneczny „Trzy Czwarte” powstał w 1998 roku. Nazwa zespołu odzwierciedla liczebność dziewczynek w zespole. Głównym celem zespołu było rozwijanie umiejętności ruchowej i estetycznej, a następnie rytmika i układy dyskotekowe. Zespół przestał istnieć w

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

2005 roku, i od tego roku swoją działalność rozpoczął Dziecięcy Zespół Tańca Towarzyskiego „Wisiełka”. Grupę 60-osobową stworzył Maciej Czopek, a jej członkami są uczniowie ze szkół gminy Łaziska. Repertuar zespołu składa się z tańców standardowych i latynoamerykańskich.

Grupa plastyczna „Grafitti” powstała w 1998 roku i skupia uczniów ze szkół podstawowych z terenu gminy Łaziska. Zgodnie z szeroko rozumianą koncepcją wychowania przez sztukę, uczniowie tworzą różnorodne formy plastyczne. Twórczość ta jest wystawiana w budynku biblioteki. Wytwory dziecięcej sztuki są promowane poprzez udział w wystawach (IX i X Przegląd Kół Plastycznych w WDK w Lublinie), konkursach i uroczystościach okolicznościowych. W gminnej bibliotece odbywają się także spotkania Klubu Seniora

Do ważniejszych imprez lokalnych w Łaziskach należy odbywająca się we wrześniu impreza „Jesień Kulturalna”.

III. Konsultacje społeczne

W ramach opracowywania Planu Odnowy Miejscowości odbyły się konsultacje społeczne, na które zaproszeni zostali mieszkańcy miejscowości, lokalni liderzy oraz przedstawiciele gminy. Odbyły się trzy spotkania robocze. Celem pierwszego spotkania było zapoznanie się z szansami, jakie daje miejscowości działanie „Odnowa i rozwój wsi” objęte Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Spotkanie to dotyczyło również analizy problemów dotyczących miejscowości i jej mieszkańców. Drugie spotkanie miało na celu dyskusję nad wyznaczeniem kierunków rozwoju miejscowości. Na ostatnim spotkaniu podjęto uchwałę w sprawie zatwierdzenia Planu.

Podczas przeprowadzonych konsultacji społecznych mieszkańcy Łazisk zgłosili następujące problemy:

- przestarzała baza komputerowa w bibliotece
- zły stan techniczny budynku biblioteki
- niewystarczająca długość chodników
- brak placu zabaw dla dzieci
- brak kanalizacji
- zły stan budynku remizy
- brak sieci gazowej
- brak stacji paliw

- brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

IV. Ocena mocnych i słabych stron miejscowości Łaziska

Problemy dotyczące miejscowości oraz analiza ich zasobów były wyznacznikiem opracowania mocnych i słabych stron miejscowości, jak również pozwoliły określić szanse rozwoju miejscowości oraz zagrożenia.

Mocne strony

- czyste środowisko naturalne, lasy
- miejscowość gminna
- istniejąca szkoła
- korzystna struktura wiekowa mieszkańców
- brak uciążliwego przemysłu
- aktywnie działająca GBiDK
- umiejscowienie placówek użyteczności publicznej
- potencjał kulturalny, zespoły artystyczne
- aktywność społeczna mieszkańców

Słabe strony

- słaby stan dróg
- brak chodników przy drogach gminnych
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych
- bezrobocie
- niewystarczające wyposażenie GBiDK
- zły stan techniczny budynku GBiDK
- brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej
- brak kanalizacji
- zły stan budynku remizy strażackiej

- brak sieci gazowej
- brak placu zabaw dla dzieci
- brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej

Szanse

- położenie w pobliżu Kazimierza Dolnego
- rozwój społeczeństwa informacyjnego
- rozwijanie działalności kulturalnej i sportowej
- rozwój sadownictwa
- wzrost atrakcyjności miejscowości poprzez modernizację infrastruktury technicznej
- budowa i rozbudowa obiektów rekreacyjnych, wypoczynkowych i terenów zielonych,
- możliwość pozyskania środków unijnych na rozwój miejscowości
- realizacja programu Leader na obszarze gminy

Zagrożenia

- niestabilne przepisy prawa
- migracja ludzi młodych i wykształconych
- pogarszające się warunki bytowe mieszkańców
- niska opłacalność produkcji rolnej
- bezrobocie
- niewykorzystanie szans, jakie dają środki unijne.
- brak środków na rozwój potrzebnej infrastruktury oraz na zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i jej rozwoju.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Analiza SWOT pokazuje, iż głównymi atutami Łazisk jest bogaty potencjał kulturalny, twórczy oraz wysoka aktywność społeczna mieszkańców. Atutem jest to, iż Łaziska są siedzibą gminy i tutaj zlokalizowana jest Gminna Biblioteka i Dom Kultury oraz najważniejsze placówki publiczne i handlowo-usługowe. Jednak potencjał ten wymaga wsparcia i stworzenia mu odpowiednich warunków do dalszego rozwoju. Miejscowość nie posiada odpowiedniej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Miejscowości zagrażają również pewne czynniki, przede wszystkim takie jak: migracja młodych wykształconych ludzi, nieopłacalność produkcji rolnej, brak środków na rozwój potrzebnej infrastruktury oraz na zagospodarowanie terenów ważnych dla wizerunku miejscowości i jej rozwoju.

V. Opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 2009-2016

Konsultacje z mieszkańcami oraz wyniki analizy SWOT pozwoliły wyznaczyć następujące cele rozwojowe:

1. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej, rekreacyjnej i kulturalnej dla dzieci i dorosłych
2. Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej

5.1 Opis planowanych zadań i przedsięwzięć do realizacji

- wzmocnienie funkcji kulturalnych i społecznych istniejącej infrastruktury kultury w gminie Łaziska poprzez remont, doposażenie oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do obiektu Gminnej Biblioteki i Domu Kultury w Łaziskach

Cel:

- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców
- poprawa stanu i dostępności infrastruktury kultury
- poprawa dostępności do informacji, kultury i rozrywki
- poprawa atrakcyjności miejscowości

Przeznaczenie:

Jedyną instytucją kultury w Łaziskach jest Gminna Biblioteka i Dom Kultury, dlatego ważnym przedsięwzięciem wskazywanym przez mieszkańców jest remont i wyposażenie tego budynku. W zakres zadania wchodzi: ocieplenie stropu, wymiana pokrycia dachowego, wymiana posadzek, stolarki okiennej i drzwiowej, uzupełnienie tynków, remont centralnego ogrzewania oraz instalacji związanej z kanalizacją, remont parkingu przed budynkiem, budowa chodnika od drogi powiatowej, zakup wyposażenia w postaci sprzętu komputerowego oraz mebli bibliotecznych. W ramach zadania zostanie zbudowana sieć informatyczna umożliwiająca połączenie z filiami bibliotecznymi w całej gminie. W perspektywie zbudowana sieć umożliwi wszystkim czytelnikom dostęp do kompleksowej informacji o zbiorach bibliotecznych w gminie Łaziska.

Przeprowadzenie remontu przyczyni się do zwiększenia estetyki i funkcjonalności pomieszczeń, w których odbywają się zajęcia kulturalne prowadzone przez bibliotekę. Ocieplenie budynku i remont centralnego ogrzewania przyniosą nie tylko oszczędności

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

finansowe, ale przede wszystkim wpłyną na poprawę warunków pracy osób zatrudnionych w GBiDK, jak i osób korzystających z usług biblioteki. Budowa chodnika ułatwi mieszkańcom dostęp do obiektu. Remont parkingu poprawi estetykę wokół budynku. Zakup wyposażenia w postaci mebli, komputerów pozwoli na zwiększenie zakresu oferty kulturalnej oferowanej przez bibliotekę oraz na podniesienie standardu świadczonych usług kulturalnych.

Realizacja zadania zwiększy wpływ GBiDK na poprawę jakości życia na obszarze miejscowości. Realizacja zadania wpłynie na rozwój tożsamości społeczności wiejskiej oraz na zachowanie dziedzictwa kulturowego.

- budowa placu zabaw dla dzieci

Cel:

- zapewnienie bezpiecznego spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież
- zaspokojenie potrzeb społecznych mieszkańców
- poprawa atrakcyjności miejscowości

Przeznaczenie:

Jednym z problemów zgłaszanych przez mieszkańców jest brak miejsca gdzie dzieci mogłyby bezpiecznie spędzać wolny czas. Wykonanie placu zabaw zaspokoi potrzeby najmłodszych mieszkańców wsi. Zadanie polega na zagospodarowaniu terenu poprzez utwardzenie placu i zamontowanie urządzeń. Wykonanie ogrodzenia wokół placu zapewni bezpieczeństwo przebywającym na nim dzieciom.

- budowa stadionu sportowego

Cel:

- poprawa oferty kulturalnej, sportowej i edukacyjnej dla mieszkańców miejscowości
- poprawa standardu życia mieszkańców
- rozwój kultury fizycznej i rekreacji mieszkańców
- zaspokojenie potrzeb mieszkańców

Przeznaczenie:

Budowa stadionu ma na celu przede wszystkim poprawę warunków dla rozwoju sportu i aktywnych form wypoczynku, w których uczestniczyć będą mieszkańcy Łazisk.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

Realizacja zadania pozwoli na prawidłowy rozwój fizyczny dzieci i młodzieży i korzystnie wpłynie na jakość infrastruktury sportowo-rekreacyjnej we wsi.

- stworzenie szlaków rowerowych

Cel:

- poprawa atrakcyjności miejscowości
- wzrost atrakcyjności turystycznej miejscowości

Przeznaczenie:

Realizacja zadania polega na wytyczeniu i utwardzeniu szlaków rowerowych. Stworzenie szlaków rowerowych we wsi podniesie standard życia mieszkańców, stworzy warunki do aktywnego odpoczynku i rekreacji. Będzie to atrakcja turystyczna, z której korzystać będą mieszkańcy Łazisk i okolic, jak również odwiedzający turyści.

Realizacja zadania zaspokoi potrzeby społeczne mieszkańców, wpłynie na poprawę estetyki i atrakcyjności turystycznej.

- budowa chodników

Cel:

- poprawa atrakcyjności miejscowości
- poprawa stanu bezpieczeństwa dla osób poruszających się po drodze
- poprawa jakości życia na wsi
- poprawa stanu infrastruktury drogowej we wsi

Przeznaczenie:

Jednym z problemów zgłaszanych przez mieszkańców jest brak chodników w miejscowości, Budowa chodnika zwiększy stan bezpieczeństwa użytkowników drogi, ułatwi przemieszczanie się mieszkańców i znacznie poprawi estetykę miejscowości.

Proponowane działania aktywizujące mieszkańców

Głównym źródłem finansowania dla działań aktywizujących mieszkańców miejscowości będzie program Leader. Będący częścią Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. Działania finansowane w ramach tzw. „Małych projektów” dotyczyć będą przedsięwzięć takich jak:

- wsparcie działań organizacji pozarządowych, takich jak Ochotnicza Straż Pożarna w działalności kulturalnej i rekreacyjnej,
- wsparcie inicjatyw szkolnych

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

- szkolenia dla rolników
- szkolenia z zakresu założenia i prowadzenia własnej działalności gospodarczej,
- szkolenia dla osób starszych z zakresu obsługi komputera.

Realizacja zamierzonych zadań przyczyni się do rozwoju oferty kulturalnej, edukacyjnej i rekreacyjnej w miejscowości i podniesienia standardu życia mieszkańców.

Rozwój infrastruktury technicznej ma znaczenie dla rozwoju lokalnej gospodarki i zaspokajaniu potrzeb społecznych mieszkańców.

Zadania te będą możliwe do realizacji przy dużej aktywności mieszkańców, przy odpowiednim zrozumieniu i współpracy ze strony władz samorządowych i lokalnych przedsiębiorców. Warunkiem koniecznym jest zapewnienie odpowiedniego poziomu finansowania tych zadań ze strony władz gminnych, samorządów wyższego szczebla, instytucji dysponujących środkami unijnymi, instytucji użyteczności publicznej oraz firm prywatnych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

5.2 Szacunkowy kosztorys planowanych zadań i przedsięwzięć

Rodzaj działania	Szacunkowy koszt	Planowane źródła finansowania	
		środki własne (%)	środki zewnętrzne(%)
wzmocnienie funkcji kulturalnych i społecznych istniejącej infrastruktury kultury w gminie Łaziska poprzez remont, doposażenie oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do obiektu Gminnej Biblioteki i Domu Kultury w Łaziskach	366.000 zł.	25%	75% PROW
budowa placu zabaw dla dzieci	50.000 zł.	25%	75% PROW
budowa stadionu sportowego	2.000.000 zł.	25%	25% Min. Sportu 50% PROW
stworzenie szlaków rowerowych	50.000 zł.	25%	75% PROW
budowa chodników	200.000 zł.	25%	30%ZDW, 45% PROW
działania aktywizujące mieszkańców	100 000 zł.	30%	Leader 70%

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI ŁAZISKA

5.3 Harmonogram realizacji

Plan Odnowy Miejscowości Łaziska obejmuje planowane zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji w latach 2009-2016.

Planowane działania	Przewidywany okres realizacji							
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
wzmocnienie funkcji kulturalnych i społecznych istniejącej infrastruktury kultury w gminie Łaziska poprzez remont, doposażenie oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do obiektu Gminnej Biblioteki i Domu Kultury w Łaziskach								
budowa placu zabaw dla dzieci								
budowa stadionu sportowego								
stworzenie szlaków rowerowych								
budowa chodników								
działania aktywizujące mieszkańców								